

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213265
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8119213265.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, Košice, IČO 36 863 017, v konaní o zaplatenie 110,07 EUR s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o sťažnosti voči rozhodnutiu o výške náhrady trov konania, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/172/2019 – 243 zo dňa 09.11.2023, jednohlasne takto

rozhodol:

I. O d m i e t a odvolanie.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

„Sťažnosť žalovaného voči výroku II. a III. uznesenia Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/172/2019-233 zo dňa 05.09.2023 zamietam.“

2. Proti uzneseniu vydaného sudcom súdom prvej inštancie podal odvolanie žalovaný. V odvolaní uvádza, že napáda uznesenie v celom rozsahu. Prípustnosť odvolania odvodzuje z ustanovenia § 357 písm. m) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Žalovaný je si pritom vedomí existencie právnych názorov, že na základe tohto ustanovenia nie je možné odvolaním napadnúť uznesenie o výške náhrady trov konania, s ktorými si však dovoľuje nesúhlasiť. Dikcia označeného zákonného ustanovenia („o nároku na náhradu trov konania“) prinajmenej z jazykového (gramatického) hľadiska umožňuje aj výklad, že rozhodnutie o nároku na náhradu konania zahŕňa nielen rozhodnutie, či vôbec a komu bude tento nárok priznaný, ale aj rozhodnutie o jeho výške. Úplne rovnako pristupuje zákonná úprava k rozhodnutiu vo veci samej (§§ 212 až 214 Civilného sporového poriadku), keď rozhodnutie o žalobne uplatnenom procesnom nároku je nielen rozhodnutím o jeho základe alebo dôvode, ale aj o jeho výške [a contrario to vyplýva najmä z ustanovenia § 212 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého možno za určitých okolností rozhodnúť najprv o základe alebo dôvode procesného nároku, takže obvykle je rozhodnutie o prejednávanej veci (procesnom nároku žalobcu) rozhodnutím nielen o jeho základe, ale aj o jeho výške). V takejto situácii, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady právnej normy, má byť uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 148/06 zo dňa 12. 04. 2007). A keďže v prejednávanej otázke dochádza k opakovaným zásahom do našich

ústavne garantovaných práv, najmä do práva na spravodlivé súdne konanie a vlastníckeho práva, je namieste uprednostniť práve taký výklad ustanovenia § 357 písm. m) Civilného sporového poriadku, ktorý zakladá prípustnosť odvolania aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie v otázke výšky náhrady trov konania. Včasnosť odvolania vyplýva z doručenia napadnutého uznesenia v elektronickej podobe nášmu právnenému zástupcovi dňa 29.11.2023. Koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadá na deň 14.12.2023 (štvrtok). Odvolanie odôvodňujeme tým, že: - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil našej strane, aby sme uskutočňovali nám patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. konanie malo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; - došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd); - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. II. I keď napadnutému uzneseniu nemožno uprieť, že reagovalo na naše sťažnostné námietky (s jednou výhradou, ako je popísaná ďalej), s jeho nosnými právnymi závermi nemôžeme súhlasiť. Súd prvej inštancie nám predovšetkým vytkol, že sme vecné námietky proti rozhodnutiu o priznanej výške náhrady trov konania mohli zahrnúť do sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyššou súdnou úradníčkou. Takýto prístup však považujeme za nezlučiteľný s princípmi kontradiktórnosti a rovnosti zbraní, ktorými je ovládané celé civilné sporové konanie, vrátane jeho časti, v ktorom sa rozhoduje o priznaní a výške nároku na náhradu trov konania. Princíp rovnosti zbraní znamená, že každej procesnej strane má byť daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana. Iste možno súhlasiť so súdom prvej inštancie, že o nároku na náhradu trov konania možno rozhodnúť aj bez toho, aby ho procesná strana výslovne uplatnila, prípadne vyčíslila trovy konania, náhrada ktorých by jej mala byť priznaná (s dôvetkom, že v prípade jej pasivity sa vychádza výlučne z obsahu súdneho spisu). Táto okolnosť by však bola smerodajná, iba keby strana vôbec nevyčíslila trovy konania, ktoré jej mali vzniknúť (keďže, lapidárne, v takom prípade by nebolo čo doručovať protistrane na vyjadrenie). To však nie je prípad aktuálnej veci, keď žalobca, resp. jeho právny zástupca nepochybne predložil súdu prvej inštancie vyčíslenie trov konania – inak by mu nemohla byť priznaná náhrada cestovných výdavkov právneho zástupcu ani náhrada za tzv. stratu času, o ktorých súd z ich povahy nemôže mať vedomosť zo súdneho spisu, ale výlučne z procesného úkonu príslušnej strany. Žalobca teda urobil procesný úkon, ktorým pôsobil na rozhodnutie súdu o výške nároku na náhradu trov konania, a už len táto samotná okolnosť mala viesť k tomu, aby sa rovnaká príležitosť ovplyvniť konečnú podobu tohto rozhodnutia kreovala aj našej strane, a to dorúčením príslušného podania žalobcu a umožnením vyjadrenia k nemu. Pripomíname tu ustálené závery judikatúry, podľa ktorých „z princípu kontradiktórnosti konania vyplýva, že samotný účastník konania musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie odporcu (protistrany v súdnom konaní) právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť, v dôsledku čoho je teda len na účastníkovi konania, aby sám posúdil, či určité stanovisko k vyjadreniu protistrany vyžaduje komentár z jeho strany“ (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 89/2018 zo dňa 19.04.2018). Rozhodnutím o výške nároku na náhradu trov konania bola poverená vyššia súdna úradníčka, takže práve jej rozhodnutie malo byť tým, pred vydaním ktorého malo dôjsť ku kontradiktórnej výmene názorov (opäť akcentujeme, že má ísť o „rovnakú príležitosť ovplyvniť rozhodnutie súdu“). V tomto kontexte považujeme za neudržateľný výklad, podľa ktorého by strana mala byť nútená domáhať sa nápravy rôznymi nápravnými prostriedkami, v tomto prípade prostredníctvom sťažnosti proti príslušnému rozhodnutiu (ani vo veci samej predsa nemôže byť požiadavka kontradiktórnosti negovaná prístupom, že strana sa môže k podstatnej argumentácii protistrany vyjadriť v odvolaní proti meritórnemu rozsudku). V zmysle už vyššie odkazovaného postulátu uprednostnenia takého výkladu právnej normy, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv subjektov, bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie – v situácii, keď „v hre“ boli naše práva ústavnej kvality, najmä právo na spravodlivé súdne konanie a vlastnícke právo – umožniť vyjadrenie k vyčísleniu trov konania zo strany žalobcu ešte pred rozhodnutím vyššej úradníčky, keďže iba taký postup mohol zaručiť skutočnú rovnosť príležitostí pôsobenia na rozhodnutie súdu. Uvedené platí o to viac, že súdu skutočne nič nebránilo, aby nám príslušné podanie žalobcu zaslal na vyjadrenie v krátkej lehote, t. z. nedošlo by ani k žiadnej ujme na požiadavke rýchlosti a hospodárnosti súdneho konania. V ďalšom považujeme za porušenie požiadaviek vyplývajúcich z práva na spravodlivé súdne konanie, že súd nevyjadril v napadnutom uznesení žiadne stanovisko k judikatúre, ktorú sme citovali na podporu našich sťažnostných námietok, najmä však nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 109/2020 zo dňa 23.06.2020, v ktorom o. i. zaznela táto zásadná právna veta: „Súd pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka vychádzal aj z podania, o existencii ktorého sťažovateľka pred rozhodnutím o jej sťažnosti nemala vedomosť, ku ktorému nemala

možnosť zaujať stanovisko a ktoré v konečnom dôsledku malo na napadnuté uznesenie podstatný vplyv. Takýmto postupom bol okresným súdom porušený princíp kontradiktórnosti vyplývajúci z čl. 9 CSP.“ Ústavný súd v tomto judikáte zdôraznil práve tie argumenty, na ktorých bola vystavaná aj naša sťažnosť – že rozhodujúcim kritériom je význam podania pre rozhodnutie o určitej otázke, a že v prípade takéhoto podstatného vplyvu musí byť protistrane umožnené reagovať ešte pred vydaním príslušného rozhodnutia. Napriek tomu sa súd prvej inštancie v napadnutom uznesení vôbec nevyrovnal s existenciou relevantnej judikatúry, čo možno hodnotiť ako porušenie povinnosti na riadne a presvedčivé odôvodnenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe jednej z najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 3 Základných princípov Civilného sporového poriadku), s nevyhnutným záverom o arbitrárnosti takto stíhnutého rozhodnutia (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 24 Cdo 2644/2018 zo dňa 03.04.2019: „Argumentuje-li účastník řízení názory právní vědy nebo judikatury, je povinností soudu se s takto účastníkem uplatněnými názory v odůvodnění (písemného vyhotovení) rozhodnutí vypořádat, případně i tak, že vysvětlí, proč je nepovažuje pro danou věc za relevantní..... Nestane-li se tak, je takovéto rozhodnutí zpravidla zatíženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Je tomu tak proto, že při zohlednění dotčeným účastníkem uplatněné argumentace (jež vykazuje jistou míru relevance) je v takovém případě soud při rozhodování vystaven nutnosti uplatněné argumenty reflektovat, což (jde-li např. o možný analogický dosah již publikované judikatury vztahující se k obdobným právním institutům nebo o využitelné doktrinální závěry) může přivodit i jistou korekci či dokonce vyloučení původně jím zvažovaného právně kvalifikačního záměru ve zjištěných skutkových poměrech dané věci.“). III. Navrhujeme, aby odvolací súd zrušil uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 14Csp/172/2019-243, zo dňa 09.11.2023, a vec výšky nároku na náhrady trov konania vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrili.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal rozhodnutie, ale aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 378, § 379 a § 380 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie je nedôvodné a zároveň aj neprípustné.

5. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejednáva vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený, ale aj povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

6. Odvolací súd v konaní relevantne posudzuje konkrétne dôvody uvádzané v odvolaní, a to či bol zistený skutkový stav správne a úplne a či sa aplikovali správne príslušne právne predpisy, pričom v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS/78/2005).

7. Podľa § 239 ods. 1 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

8. Podľa § 243 CSP, v sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo uznesenie súdu považuje za nesprávne a čoho sa sťažovateľ domáha.

9. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhoduje súd prvej inštancie.

10. Podstatou odvolacej námietky žalovaného bola skutočnosť, že si uvedomuje fakt, že proti rozhodnutiu konajúceho súdu nie je odvolanie prípustné, keďže na základe sťažnosti žalovaného proti uzneseniu vydaného vyšším súdnym úradníkom dňa 05.09.2023. Tam uplatnil zákonné právo na podanie odvolania žalovaný, a na odvolanie žalovaného reagoval konajúci sudca dňa 09.11.2023. Ďalej uvádza žalovaný, že napriek tomu, že nie je prípustná sťažnosť proti uzneseniu zákonného sudcu, ktorý vybavil jeho sťažnosť po rozhodnutí vyššieho súdneho úradníka, má námietky k výške trov konania, ktoré boli priznané žalobcom, ako úspešným účastníkom vo veci. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že je potrebné zobrať do úvahy relevantnú judikatúru a citoval rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 109/2020 vtom duchu, že pri kontradiktórnom konaní je potrebné, aby bolo možné reagovať na podanie

z ktorého vychádzal vyšší súdny úradník, a aj ku ktorému sťažujúca strana nemala možnosť zaujať stanovisko. Práve toto rozhodnutie, ktoré obsahuje dôvody odvolania aj sťažovateľa, teda žalovaného, súd prvej inštancie nezobral do úvahy a nevyrovnal sa s existujúcou relevantnou judikatúrou, čo možno považovať, že je porušenie povinností na riadne a presvedčivé odôvodnenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe. Na podporu tohto stanoviska poukázal aj na rozsudok českej republiky sp.zn. 24Cdo/2644/2018. Z týchto dôvodov navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

11. Podľa § 250 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne. Ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

12. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

13. O konkrétnej výške trov konania rozhoduje konajúci súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, keďže v konečnom rozhodnutí konajúci súd rozhoduje len vo svojom výroku o nároku na náhradu trov konania. Žalobcom nárok na náhradu trov konania bol priznaný ešte rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 29.11.2022, a tento výrok bol potvrdený spolu s opravným uznesením aj odvolacím súdom rozsudkom č.k. 18CoCsp/15/2023, 18CoCsp/16/2023 – 196 zo dňa 25.05.2023. Konkrétna výška trov konania bola vyčíslená žalobcami podaním zo dňa 12.07.2023. Na základe právoplatného skončenia veci a pokynov konajúceho sudcu rozhodoval o konkrétnej výške trov vyšší súdny úradník, ktorý vyčíslil jednotlivé nároky žalobcov a poukázal na priebeh konania, na konkrétne úkony, ktoré v zmysle Vyhlášky č. 665/2004 Z.z. prináležia za situácie, ak je strana sporu zastúpená advokátom. Z bodu 16., 19. vyplývajú konkrétne odmeny za úkony právnej služby advokáta, a tak vyšší súdny úradník vyčíslil celkovú výšku trov vrátane straty náhrady cestovných nákladov, paušálne režimy a strata času pre advokáta.

14. So samotnou námietkou žalovaného o tom, že práve podanie žalobcov, v ktorom len vyčíslili konkrétnu výšku trov konania nebola doručená druhej strane, a bol porušený kontradiktórny proces, a tým aj ich základné práva na súdnu ochranu, nemôže odvolací súd súhlasiť. Vyčíslenie trov realizovali žalobcovia po rozhodnutí odvolacieho súdu v súlade s Vyhláškou 665/2004 Z.z.. Opravný prostriedok v prospech strany žalovanej, ktorá nebola úspešná v konaní, bol zachovaný zákonom, tak ako to upravuje Civilný sporový poriadok za situácie, ak uznesenie vydá vyšší súdny úradník, čo sa stalo aj v tomto prípade. Následne po podanej sťažnosti žalovaného rozhodoval o veci konajúci sudca, ktorý sa vyporiadal so všetkými námietkami žalovanej strany právne relevantným spôsobom. Navyše sa stotožňuje odvolací súd aj s argumentom konajúceho súdu, teda súdu prvej inštancie v bode 12. tohto napadnutého uznesenia.

15. O sťažnosti rozhoduje sudca bez nariadenia pojednávania, nariadenie pojednávania však Civilný sporový poriadok nevyklučuje, sudca môže tiež nariadiť výsluch, vykonať iné zisťovania. Sudca rozhoduje o sťažnosti formou uznesenia, pričom môže rozhodnúť buď tak, že zamietne sťažnosť v prípade, ak je nedôvodná, alebo napadnuté uznesenie zruší alebo zmení, ak je sťažnosť dôvodná. Z dôvodu proklamovanej zásady procesnej ekonómie rozhodnutie sudcu o sťažnosti je rozhodnutím konečným bez možnosti podať proti nemu akýkoľvek ďalší opravný prostriedok. Námietka nedoručenia vyčíslenia trov protistrany nemá zásadný význam pre rozhodnutie. V konečnom dôsledku na to dal odpoveď už sudca prvej inštancie vo svojom rozhodnutí.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Keďže odvolateľ, žalovaná strana, nebola úspešná v konaní a žalobca sa k tomuto odvolaniu nevyjadroval, čiže trovy odvolacieho konania mu nevznikli, odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).